

عند فساد النيه ترتفع البركه

بسم الله الرحمن الرحيم

آموزش صرف در ۱۰ روز

این جزوه میتواند قبل کتاب صرف ، در مدت ۱۰ روز تدریس شود و کمک

خوبی برای طلاب در ابتدای راه هست

یادگیری صرف کاربردی در یک ساعت برای کسی که صرف را خوانده

تمام نکات این جزوه کاربردی و مهم هستند نکته ای را از قلم نیندازید

۱۰ تا جدول را مثل جدول ضرب حفظ کنید

همراه با مثالهای قرآنی

فروردین ۱۳۹۳

نسخه آزمایشی ویرایش اول

مخاطب این جزوه : طلبه مبتدی است که هیچ ذهنیتی از علم صرف ندارد این جزوه

میتواند به عنوان مقدمه ای برای شروع کتاب صرف باشد و قبل شروع سال تحصیلی تدریس شود

که به طلاب بسیار کمک میکند

اما هر طلبه ای که میخواهد صرف کاربردی یاد بگیرد و هر فردی که میخواهد صرف

کاربردی یاد بگیرد مثل **قاریان قران ، دانشجوها ،** نیز میتواند از آن استفاده کند

عند فساد النيه ترتفع البركه

هدف نهایی از این جزوه این است که شفص بتواند ۷۰٪ یا ۸۰٪ افعال قرانی را تشفیص دهد و بفهمد ثلاثی مجرد است یا مزید؟ معنی آن چیست؟ و اگر مزید است مصدر آن چیست؟ صیغه چندم است؟ مفاطب است یا غائب یا متکلم؟ بر چه وزنی هست؟ حروف اصلی آن چیست؟ معلوم یا مجهول است؟

هدف یادگیری اصطلاحات و تعاریف و نکات دقیق و اعلال و ... نیست

عند فساد النيه ترتفع البركه

راه رسیدن به این هدف این است که :
باید بدولها را حفظ کرد و فهمید و سپس فعلهای قرآن را با
توجه به شباهت آنها به افعال بدولها تشفیص داد مثلا یرشد مثل
یُفعل است یعنی افعال میکند آن یک مرد و یرشد یعنی
ارشاد میکند آن یک مرد یعنی معلوم است پس یرشد هم معلوم
است یعنی مضارع است پس یرشد هم مضارع است و همینطور
سایر نکات

عند فساد النيه ترتفع البركه

٧ تقديم به :

٧ هدف :

٧ روش استفاده از این جزوه :

٨ توصیه خیلی مهم :

٩ سخنی با اساتید صرف :

١٠ روز اول : مقدمات

١٠ مقدمه اول : چرا صرف میخوانیم

١٠ مقدمه دوم : اسم و فعل و حرف در زبان فارسی

١١ مقدمه سوم : اسم و فعل و حرف در زبان عربی :

١٢ راه شناخت افعال :

١٣ روز دوم :

١٣ مقدمه چهارم : فعل ماضی ، مضارع ، امر

١٤ مقدمه پنجم : غائب ، مخاطب متکلم

١٤ مقدمه ششم : ضمیر

١٥ مقدمه هفتم : معلوم و مجهول

١٦ مقدمه هشتم : صرف اجمالی

عند فساد النيه ترتفع البركه

- مقدمه نهم :فهرست..... ۱۷
- روز سوم..... ۱۸
- مقدمه :ضميرهای ماضی (ضميرهای متصل مرفوعی) ۱۸
- ماضی: ۱۹
- روز چهارم :ماضی معلوم..... ۲۱
- فعل ماضی معلوم صحیح و سالم ثلاثی مجرد و مزید..... ۲۱
- روز پنجم : ماضی مجهول..... ۲۲
- فعل ماضی مجهول صحیح و سالم مجرد و مزید..... ۲۲
- روز ششم :فعل مضارع..... ۲۳
- مضارع معلوم ۲۴
- فعل مضارع معلوم صحیح و سالم مجرد و مزید..... ۲۴
- روز هفتم :مضارع مجهول..... ۲۵
- فعل مضارع مجهول صحیح و سالم مجرد و مزید..... ۲۵
- روز هشتم :امر..... ۲۶
- کیفیت ساخت امر :..... ۲۶
- صیغه ۱ تا ۶ و صیغه ۱۳ و ۱۴ :..... ۲۶
- صیغه ۷ تا ۱۲ :..... ۲۶

عند فساد النيه ترتفع البركه

- ۲۷ امر معلوم
- ۲۷ فعل امر معلوم صحيح و سالم مجرد و مزيد
- ۲۸ روز نهم : امر مجهول
- ۲۸ فعل امر مجهول صحيح و سالم مجرد و مزيد
- ۲۹ روز دهم يادگيري صرف کاربرد ي در يك ساعت
- ۲۹ راه شناخت افعال :
- ۳۰ نکته : فعلهایی که شکلشان تغيير کرده است
- ۳۰ نکته : تعداد صيغه های فارسی و عربی
- ۳۱ تمرین کلی :
- ۳۴ کلام آخر : ۵ روز ديگه فقط عملی کار کنید
- ۳۵ نکات اضافی
- ۳۵ اسم فاعل و مفعول
- ۳۶ روش ساخت اسم فاعل و مفعول ثلاثی مجرد
- ۳۶ روش ساخت اسم فاعل ثلاثی مزيد
- ۳۷ روش ساخت اسم مفعول ثلاثی مزيد
- ۳۸ اسم فاعل
- ۳۸ اسم مفعول

عند فساد النيه ترتفع البركه

مهموز ، مضاعف ، معتل : ۳۹

نون تاکید: ۳۹

جزوات نوشته شده : ۳۹

منابع..... ۴۰

تقديم به :

تقديم به حضرت زهرا (سلام الله عليها)

هدف :

هدف ما این است که در مدت کوتاهی ، نکات خیلی مهم و کاربردی صرف را با بیانی ساده و روان ، طرح کنیم تا راه را در ابتدا برای طلاب ، هموار کنیم
این جزوه را برای همه طلبه ها خصوصا برای طلبه هایی که بامدرک سیکل وارد حوزه میشوند و خصوصا برای طلاب شهرستانی توصیه میکنیم و به قاریان قران و...
طلبه ای که صرف را خوانده است اما نمیتواند کاربردی استفاده کند میتواند به کمک این جزوه در عرض یک ساعت صرف کاربردی را یاد بگیرد
هدف ما تشخیص ۱۰۰٪ نیست

روش استفاده از این جزوه :

- ۱- حتما حتما ، ابتدا خود طلبه چند بار کل جزوه با دقت بخواند و سعی کند هر قدر میتواند بفهمد و هر چه را هم نفهمید اشکال ندارد
- ۲- خواندن این جزوه به تنهایی مفید است اما بهتر است استادی مسلط ، ان را تدریس کند
- ۳- از ابتدای بخش اول ، قدم به قدم همراه با جزوه ، مباحث را دنبال کنید

عند فساد النيه ترتفع البركه

۴- ما سعی داریم نکات مهم تر و کاربردی تر را بیان کنیم از گفتن امور دیگر و نکات اضافی به شدت پرهیز

شود تا طلبه گیج نشود آنچه در کتب بعدی می آید را اینجا نگوئید

۵- از گفتن تعاریف ، و اصطلاحات و... شدیداً پرهیز شود

۶- فهم نکاتی که گفته میشود بسیار مهم است مثلاً بفهمد "ماضی" یعنی چی؟ "فعل" یعنی چی

۷- تمام جدول ها را حفظ کنید آنها مثل جدول ضرب هستند که در طول عمر طلبه گی به درد شما

میخورند اما سعی کنید آنها را بفهمید و حفظ کنید

۸- حفظ جدولها ، حتی بدون فهم هم خوب است چون در آینده کم کم میفهمید

۹- نکاتی که قرمز رنگ شده اند مهم هستند و استاد باید یقین کند که طلبه ها ان را فهمیدند و مثالهایی

متعددی برای آنها بزند

۱۰- در برخی موارد نتوانستیم حرکات بگذاریم موارد مهم را استاد توضیح دهد و حرکت را بگوید

۱۱- سعی کنید عملی و کاربردی یاد بگیرید

۱۲- در صورت نیاز میتوان در مدت بیشتری آین جزوه را تدریس کرد

۱۳- طلبه سعی کند خودش تمارین را حل کند

۱۴- اگر حافظه ضعیف است و نمیتواند جدولها را حفظ کند با نگاه کردن به جدولها تمارین را حل کند

توصیه خیلی مهم :

طلاب عزیز برای یادگیری صرف باید به نکات زیر دقت کنند و دقت کنند چه تفاوتی با هم دارند

۱- شکل کلمات

۲- حرکات

۳- معنی : در فهم معنی فعل ثلاثی مجرد باید به کتب لغت مراجعه کرد (که طلبه از استاد خود میپرسد) اما

برای فهم معنی ثلاثی مزید میتوان مصدر را گفت

ممکن است این نکات را الان درک نکنید اشکال ندارد فقط به خاطر بسپارید کم کم واضح میشود

عند فساد النيه ترتفع البركه

سخنی با اساتید صرف :

به نظر می آید گفتن نکات زیر به طلبه مبتدی هیچ فایده ای ندارد ۱- تعاریف و اصطلاحات ۳- نکات دقیق صرفی ۳- اختلاف اقوال ۴- صیغ مشکله زیرا گاهی اوغات طلبه در نکات ابتدایی ، مانده است و برایش قابل فهم نیست چه برسد به لذا تاکید بر روی نکات کاربردی و عملی باشد هدف مهم ما تشخیص افعال صحیح و سالم و خصوصیات آنها است

آموزش صرف در ۱۰ روز

روز اول : مقدمات

مقدمه اول : چرا صرف میخوانیم

در سال اول و دوم طلبه گی ما میخوانیم زبان عربی را یاد بگیریم چون قرآن و روایات ، و کتب درسی حوزه ، به زبان عربی است

سوال : ما علم صرف را برای چه میخوانیم ؟ چه ربطی به یادگیری زبان عربی دارد ؟
جواب این است که ما به کمک علم صرف با " فعل " اشنایی فراوانی پیدا میکنیم و شناخت " فعل " در یادگیری زبان عربی بسیار مهم است

هدف ما از یادگیری علم صرف : شناخت افعال است

سوال : فعل چیست ؟

مقدمه دوم : اسم و فعل و حرف در زبان فارسی

هدف : بتوانیم اسم و فعل و حرف را در زبان فارسی تشخیص دهیم

نکته مهم مهم :

فهمیدن معنی دقیق اینها و تعریف آنها مهم نیست مهم این است که اجمالا بتواند تشخیص دهد و لازم نیست

آموزش صرف در ۱۰ روز

۱۰۰٪ تشخیص دهد بلکه ۲۰٪ هم کافی است

ما میخواهیم به کمک زبان فارسی، برای شما اسم و فعل و حرف را توضیح دهیم

اسم و فعل و حرف در زبان فارسی با زبان عربی، فرقی ندارد

به مثالهای زیر دقت کنید:

۱- حسین منظم به مدرسه می آید

۲- حسن، کتاب منیه المرید را به من داد

۳- کتاب منیه المرید، برای یک طلبه خیلی مفید است

به کلماتی مثل "حسین، حسن، کتاب، طلبه" اسم میگوییم

اسم افراد، اسم شهرها، اسم کشورها، اسم اشیاء، همه اسم هستند

به کلماتی مثل "به، را، از، و" حرف میگویند

به کلماتی مثل "می آید، داد، است" فعل میگویند

فعل کلمه ای است که معنی آن انجام دادن کاری است و زمان مشخصی دارد

تمرین:

چند جمله فارسی مثال بزنید و اسم و فعل و حرف را در آنها پیدا کنید

مقدمه سوم: اسم و فعل و حرف در زبان عربی:

هدف: بتوانیم اسم و فعل و حرف را در زبان عربی تشخیص دهیم

نکته مهم مهم:

فهمیدن معنی دقیق اینها و تعریف آنها مهم نیست مهم این است که اجمالا بتواند تشخیص دهد و لازم نیست

۱۰۰٪ تشخیص دهد بلکه ۲۰٪ هم کافی است به مثالهای زیر دقت کنید (این مثالها همان مثالهای قبلی هستند اما

به زبان عربی)

اسم و فعل و حرف در زبان فارسی با زبان عربی، فرقی ندارد لذا هر کلمه ای که در فارسی فعل است در

آموزش صرف در ۱۰ روز

عربی هم فعل است مثلاً "رفت" فعل است معنی آن در عربی "ذهب" هم فعل است

۱- یجیء الحسین منظمًا الی المدرسه

۲- اعطانی الحسن ، کتاب منیه المرید

۳- یكون کتاب منیه المرید ، مفیداً للطلبه

آیا میتوانید اسم و فعل و حرف را در این مثالها پیدا کنید

اسم و فعل و حرف در زبان عربی ، دقیقاً مثل زبان فارسی است ما در زبان فارسی با توجه به معنی میفهمیدیم

کدام کلمه اسم است و کدام حرف است در زبان عربی نیز همین طور است

راه های دیگری برای شناخت فعل هست که در ادامه بیان میکنیم

راه شناخت افعال :

۱- فعل ، کلمه ای است که بر انجام دادن کاری ، دلالت میکند (با توجه به معنی میتوان فعل را شناخت)

۲- کلماتی که " تنوین " یا " ال " دارند اسم هستند

۳- کلماتی مثل " من علی فی ل ، و ، ف ، ک ، " حرف هستند

۴- کلماتی که حروف جر (من علی فی ل و....) بر سر آن بیاید اسم است

۵- کلماتی که آخر آنها ضمیر مرفوعی (تَ تما تم و...) است فعل هستند

۶- کلماتی که اول آنها حرف مضارعه (ی ، ا ، ت ، ن) و آخر آن (ون) یا (ان) یا (ین) باشد فعل مضارع هستند

۷- گاهی بر سر فعلها (لم ، لا ، ان و ...) می آید و گاهی آخر آن را تغییر میدهد

۸- کلماتی که بر سر آن (لم) بیاید ، فقط فعل است

تمرین :

۱- در سوره "توحید" اسم و فعل و حرف را آنها پیدا کنید

۲- معنی آنها را نیز بنویسید (طلبه سال اولی از قرآن ترجمه دار ، معنی آن را پیدا کنید یا از استاد پرسید به

هیچ وجه به فرهنگ لغت مراجعه نکنید)

آموزش صرف در ۱۰ روز

روز دوم :

مقدمه چهارم : فعل ماضی ، مضارع ، امر

نکته مهم مهم :

فهمیدن معنی دقیق اینها و تعریف آنها مهم نیست مهم این است که اجمالا بتواند تشخیص دهد و لازم نیست

۱۰۰٪ تشخیص دهد بلکه ۷۰٪ هم کافی است

به مثالهای زیر دقت کنید

۱- حسین دیروز نان خرید (گذشته)

۲- حسین امروز نان می خرد (حال ، الان)

۳- حسین فردا نان می خرد (آینده)

۴- حسین باید نان بخرد

به فعل هایی که زیر آنها خط کشیده شده دقت کنید چه فرقی با هم دارند ؟

بلله زمان آنها تفاوت دارد

به مثال اول فعل ماضی میگویند

به مثال دوم و سوم فعل مضارع میگویند

آموزش صرف در ۱۰ روز

به مثال سوم فعل امر میگویند

در زبان عربی نیز دقیقاً همینطور است و سه نوع فعل داریم

تمرین :

- ۱- در سوره کافرون ، فعلها را پیدا کنید
- ۲- در سوره کافرون ، فعلهای ماضی ، مضارع ، امر را پیدا کنید (با توجه به معنی آنها تشخیص دهید)
- ۳- معنی آنها را نیز بنویسید

مقدمه پنجم : غائب ، مخاطب متکلم

به مثالهای زیر دقت کنید

- ۱- او آمد (غائب)
- ۲- شما آمدید (مخاطب)
- ۳- من آمدم (متکلم)

این سه مثال چه تفاوتی با هم دارند ؟

گاهی اوقات ، فاعل ، فردی است که در آنجا وجود ندارد در این صورت فعل غائب است (یعنی فاعل غیبت دارد)

گاهی اوقات ، فاعل ، فردی است که در آنجا وجود دارد و شما با او صحبت میکنید در این صورت فعل مخاطب است (یعنی فاعل ، مورد خطاب و صحبت شماست)

گاهی اوقات ، فاعل خود شما هستید (یعنی فاعل ، گوینده کلام است)

مقدمه ششم : ضمیر

در زبان فارسی به کلماتی مثل " من ، ما ، شما ، ایشان ، آنها ، تو " ضمیر میگویند

آموزش صرف در ۱۰ روز

ضمیر کجا استفاده میشود؟ وقتی شما اسم شخصی را یک مرتبه ببرید برای بار دوم به جای اسم او، ضمیر می

آورید مثلاً میگویید "حسین آمد و او غذا خورد"

برخی ضمیرها منفصل (جدا) هستند و برخی متصل (چسبیده) هستند

ضمیرهای متصل به فعل نیز متصل میشوند مثل آمدم، آمدند

مقدمه هفتم: معلوم و مجهول

نکته مهم مهم:

فهمیدن معنی دقیق اینها و تعریف آنها مهم نیست مهم این است که اجمالاً بتواند تشخیص دهد و لازم نیست

۱۰۰٪ تشخیص دهد بلکه ۷۰٪ هم کافی است

به مثالهای زیر دقت کنید

شماره یک	شماره دو
حسین آمد	حسین آورده شد
حسین دید	حسین دیده شد
حسین انتخاب کرد	حسین انتخاب شد

شماره یک با شماره دو چه فرقی دارند؟

به فعلهای شماره یک، فعل معلوم میگویند و به فعلهای شماره دو، فعل مجهول میگویند

در ستون شماره یک، حسین کار را انجام داده است یعنی حسین فاعل ۱ آن کار است

۱ فعل در زبان عربی یعنی انجام دادن و فاعل یعنی انجام دهنده
در علم صرف به کلماتی مثل رفت، آمد، نوشت فعل میگویند
همانطور که قبلاً گفتیم

آموزش صرف در ۱۰ روز

در ستون شماره دو، حسین کار را انجام نداده است و شخص دیگری آن کار را انجام داده است که در کلام

ذکر نشده است به حسین نائب فاعل ۲ گفته میشود

در زبان عربی نیز دقیقا همینطور است و دو نوع فعل داریم

مقدمه هشتم : صرف اجمالی

با توجه به مطالبی که گفتیم جدول زیر، صیغه اول کاربردی ترین افعال است آنرا حفظ کنید

افقی حفظ کنید (هر خط را) جداگانه حفظ کنید این جدول برای یادآوری افعال بسیار مهم است

	صیغه یک ماضی	صیغه یک مضارع	صیغه یک امر	معنی (مصدر)
۱	فَعَلَ	يَفْعَلُ	لِيَفْعَلْ	فرهنگ لغت
۲	اسْتَفْعَلَ	يَسْتَفْعِلُ	لِيَسْتَفْعِلْ	استفعال
۳	اِفْتَعَلَ	يِفْتَعِلُ	لِيِفْتَعِلْ	افتعال
۴	انْفَعَلَ	يَنْفَعِلُ	لِيَنْفَعِلْ	انفعال
۵	تَفَعَّلَ	يَتَفَعَّلُ	لِيَتَفَعَّلْ	تفعّل
۶	فَعَّلَ	يُفَعِّلُ	لِيُفَعِّلْ	تفعیل
۷	تَفَاعَلَ	يَتَفَاعَلُ	لِيَتَفَاعَلْ	تفاعل
۸	فَاعَلَ	يُفَاعِلُ	لِيُفَاعِلْ	مفاعله
۹	أَفْعَلَ	يُفْعِلُ	لِيُفْعِلْ	افعال

۲ نائب یعنی جانشین

فهمیدن معنی فاعل و نائب فاعل فعلا مهم نیست مهم این است که

اجمالا معنی معلوم و مجهول را فهمیده باشد

آموزش صرف در ۱۰ روز

به جدول بالا جدول صرف اجمالی میگویند

نکته خیلی مهم:

- ۱- حرکت "ع" در خط اول میتواند ضمه یا کسره یا فتحه باشد ما به جهت اختصار فتحه را گفتیم
- ۲- برای فهمیدن فعلهایی که مثل خط شماره یک، هستند باید به فرهنگ لغت مراجعه کرد مثلا "ضرب" یعنی چه؟ یا "دخل" یعنی چه؟ و....
- ۳- برای معنی کردن فعلهایی که مثل خطهای بعدی هستند میتوان مصدر را گفت مثلا استغفر یعنی استغفار کرد یا اخرج یعنی اخرج کرد و...

مقدمه نهم: فهرست

اصل صرف، شناخت افعال است و مهمترین بخش آن افعال صحیح و سالم هستند اگر کسی آنها را بلد باشد ۶۰ یا ۷۰٪ افعال را میتواند تشخیص دهد و ما آنها را در ۶ جدول می آوریم که آنها عبارتند از:

۱- فعل ماضی معلوم صحیح ۳ و سالم ثلاثی مجرد و مزید

۲- فعل مضارع معلوم صحیح و سالم مجرد و مزید

۳- فعل امر معلوم صحیح و سالم مجرد و مزید

۴- فعل ماضی مجهول صحیح و سالم مجرد و مزید

۵- فعل مضارع مجهول صحیح و سالم مجرد و مزید

۶- فعل امر مجهول صحیح و سالم مجرد و مزید

شما هر فعلی را که در قرآن یا روایت ببینید میتوانید در این جدول ها آنها پیدا کنید اما باید دقت کنید البته

۳۰٪ افعال، قواعد اعلال یا .. خورده اند و کمی تفاوت پیدا کرده اند مثلا "قَوْلَ" شده "قال"

و همینطور افعال غیر مشهور را ذکر نکردیم

۳ فعلا، لازم نیست طلبه معنی صحیح و سالم مجرد و مزید را بداند

آموزش صرف در ۱۰ روز

روز سوم

مقدمه: ضمیرهای ماضی (ضمیرهای متصل مرفوعی)

معنی	ضمیرهای فعل ماضی	
آن مرد	(هو :::: مستتر)	۱
آن دو مرد	ا	۲
آن مردها	وا	۳
آن زن	ت	۴
آن دو زن	تا	۵
آن زنها	ن	۶
تو یک مرد	ت	۷
شما دو مرد	تما	۸
شما مردها	تم	۹
تو یک زن	ت	۱۰
شما دو زن	تما	11
شما زنها	تن	12
من	ت	۱۳
ما	نا	۱۴

آموزش صرف در ۱۰ روز

تمرین :

۳- به جزء ۳۰ قرآن مراجعه کنید و کلماتی که اخر آنها ، این ضمیرها وجود دارد را پیدا کنید (۳۰ عدد)

۴- معنی آنها را نیز بنویسید (از قرآن ترجمه دار ، معنی آن را پیدا کنید)

ماضی :

به مثالهای زیر دقت کنید

۱- من سال **قبل** به کربلا رفتم

۲- من سال **قبل** ، قبول شدم

۳- من سه سال **قبل** ، به مشهد رفتم

۴- من **دیروز** نماز شب خواندم

همه این مثالها ، در چه زمانی انجام شده است ؟

بله همه در زمان گذشته (سال قبل ، دیروز و..) انجام شده است

به فعلی که در زمان گذشته انجام شده است ، فعل ماضی میگویند (ماضی یعنی گذشته)

هر کلمه ای که یکی از آن ضمیرها در آن باشد فعل ماضی است

به جدول صفحه بعد نگاه کنید ما یک مثال را به طور کامل نوشته ایم

آموزش صرف در ۱۰ روز

	فعل ماضی	معنی
۱	ضَرَبَ (هو: پنهان)	زد آن مرد
۲	ضَرَبَا	زدند آن دو مرد
۳	ضَرَبُوا	زدند آن مردها
۴	ضَرَبَتْ	زد آن زن
۵	ضَرَبَتَا	زدند آن دو زن
۶	ضَرَبْنَ	زدند آن زنها
۷	ضَرَبْتَ	زدی تو یک مرد
۸	ضَرَبْتُمَا	زدید شما دو مرد
۹	ضَرَبْتُمْ	زدید شما مردها
۱۰	ضَرَبْتِ	زدی تو یک زن
11	ضَرَبْتُمَا	زدید شما دو زن
12	ضَرَبْتُنَّ	زدید شما زنها
۱۳	ضَرَبْتُ	زدم
۱۴	ضَرَبْنَا	زدیم

تمرین :

فعل هایی که در تمرین قبل پیدا کردید همه فعل ماضی هستند

به قرآن جزء ۳۰، مراجعه کنید و دوباره ۳۰ عدد فعل ماضی پیدا کنید

آموزش صرف در ۱۰ روز

روز چهارم : ماضی معلوم

فعل ماضی معلوم صحیح و سالم ثلاثی مجرد و مزید

	ثلاثی مجرد	استفعال	افتعال	انفعال	تفعل	تفعیل	تفاعل	مفاعله	افعال
۱	فَعَلَ	اسْتَفْعَلَ	اِفْتَعَلَ	اِنْفَعَلَ	تَفَعَّلَ	فَعَّلَ	تَفَاعَلَ	فَاعَلَ	اَفْعَلَ
۲	فَعَلَا	اسْتَفْعَلَا	اِفْتَعَلَا	اِنْفَعَلَا	تَفَعَّلَا	فَعَّلَا	تَفَاعَلَا	فَاعَلَا	اَفْعَلَا
۳	فَعَلُوا	اسْتَفْعَلُوا	اِفْتَعَلُوا	اِنْفَعَلُوا	تَفَعَّلُوا	فَعَّلُوا	تَفَاعَلُوا	فَاعَلُوا	اَفْعَلُوا
۴	فَعَلَتْ	اسْتَفْعَلَتْ	اِفْتَعَلَتْ	اِنْفَعَلَتْ	تَفَعَّلَتْ	فَعَّلَتْ	تَفَاعَلَتْ	فَاعَلَتْ	اَفْعَلَتْ
۵	فَعَلْتَا	اسْتَفْعَلْتَا	اِفْتَعَلْتَا	اِنْفَعَلْتَا	تَفَعَّلْتَا	فَعَّلْتَا	تَفَاعَلْتَا	فَاعَلْتَا	اَفْعَلْتَا
۶	فَعَلْنَ	اسْتَفْعَلْنَ	اِفْتَعَلْنَ	اِنْفَعَلْنَ	تَفَعَّلْنَ	فَعَّلْنَ	تَفَاعَلْنَ	فَاعَلْنَ	اَفْعَلْنَ
۷	فَعَلْتِ	اسْتَفْعَلْتِ	اِفْتَعَلْتِ	اِنْفَعَلْتِ	تَفَعَّلْتِ	فَعَّلْتِ	تَفَاعَلْتِ	فَاعَلْتِ	اَفْعَلْتِ
۸	فَعَلْتُمَا	اسْتَفْعَلْتُمَا	اِفْتَعَلْتُمَا	اِنْفَعَلْتُمَا	تَفَعَّلْتُمَا	فَعَّلْتُمَا	تَفَاعَلْتُمَا	فَاعَلْتُمَا	اَفْعَلْتُمَا
۹	فَعَلْتُمْ	اسْتَفْعَلْتُمْ	اِفْتَعَلْتُمْ	اِنْفَعَلْتُمْ	تَفَعَّلْتُمْ	فَعَّلْتُمْ	تَفَاعَلْتُمْ	فَاعَلْتُمْ	اَفْعَلْتُمْ
۱۰	فَعَلْتُ	اسْتَفْعَلْتُ	اِفْتَعَلْتُ	اِنْفَعَلْتُ	تَفَعَّلْتُ	فَعَّلْتُ	تَفَاعَلْتُ	فَاعَلْتُ	اَفْعَلْتُ
۱۱	فَعَلْتُمَا	اسْتَفْعَلْتُمَا	اِفْتَعَلْتُمَا	اِنْفَعَلْتُمَا	تَفَعَّلْتُمَا	فَعَّلْتُمَا	تَفَاعَلْتُمَا	فَاعَلْتُمَا	اَفْعَلْتُمَا
۱۲	فَعَلْتُنَّ	اسْتَفْعَلْتُنَّ	اِفْتَعَلْتُنَّ	اِنْفَعَلْتُنَّ	تَفَعَّلْتُنَّ	فَعَّلْتُنَّ	تَفَاعَلْتُنَّ	فَاعَلْتُنَّ	اَفْعَلْتُنَّ
۱۳	فَعَلْتُ	اسْتَفْعَلْتُ	اِفْتَعَلْتُ	اِنْفَعَلْتُ	تَفَعَّلْتُ	فَعَّلْتُ	تَفَاعَلْتُ	فَاعَلْتُ	اَفْعَلْتُ
۱۴	فَعَلْنَا	اسْتَفْعَلْنَا	اِفْتَعَلْنَا	اِنْفَعَلْنَا	تَفَعَّلْنَا	فَعَّلْنَا	تَفَاعَلْنَا	فَاعَلْنَا	اَفْعَلْنَا

تمرین :

۱- جدول را حفظ کنید

۲- به سوره های زیر ، مراجعه کنید و برای هر ستون عمودی چند فعل پیدا کنید و معنی آنها را هم بنویسید

آموزش صرف در ۱۰ روز

کافرون (آیه ۴) ، فیل (۳ و ۵) ، همزه (۲ و ۳) قارعه (۶) عادیات (۴ و ۵) زلزال (۲) بینه (۴ و ۶) قدر (۱)

شرح (۳ و ۴ و ۷) شمس (۹ و ۱۱)

روز پنجم : ماضی مجهول

فعل ماضی مجهول صحیح و سالم مجرد و مزید

	ثلاثی مجرد	استفعال	افتعال	انفعال	تفعل	تفعیل	تفاعل	مفاعله	افعال
۱	فُعِلَ	أُسْتُفْعِلَ	أُفْتُعِلَ	أُنْفُعِلَ	تُفْعِلَ	فُعِلَ	تُفَوِّعِلَ	فُوِّعِلَ	أُفْعِلَ
۲	فُعِلَا	أُسْتُفْعِلَا	أُفْتُعِلَا	أُنْفُعِلَا	تُفْعِلَا	فُعِلَا	تُفَوِّعِلَا	فُوِّعِلَا	أُفْعِلَا
۳	فُعِلُوا	أُسْتُفْعِلُوا	أُفْتُعِلُوا	أُنْفُعِلُوا	تُفْعِلُوا	فُعِلُوا	تُفَوِّعِلُوا	فُوِّعِلُوا	أُفْعِلُوا
۴	فُعِلْتَ	أُسْتُفْعِلْتَ	أُفْتُعِلْتَ	أُنْفُعِلْتَ	تُفْعِلْتَ	فُعِلْتَ	تُفَوِّعِلْتَ	فُوِّعِلْتَ	أُفْعِلْتَ
۵	فُعِلْتَا	أُسْتُفْعِلْتَا	أُفْتُعِلْتَا	أُنْفُعِلْتَا	تُفْعِلْتَا	فُعِلْتَا	تُفَوِّعِلْتَا	فُوِّعِلْتَا	أُفْعِلْتَا
۶	فُعِلْنَ	أُسْتُفْعِلْنَ	أُفْتُعِلْنَ	أُنْفُعِلْنَ	تُفْعِلْنَ	فُعِلْنَ	تُفَوِّعِلْنَ	فُوِّعِلْنَ	أُفْعِلْنَ
۷	فُعِلْتِ	أُسْتُفْعِلْتِ	أُفْتُعِلْتِ	أُنْفُعِلْتِ	تُفْعِلْتِ	فُعِلْتِ	تُفَوِّعِلْتِ	فُوِّعِلْتِ	أُفْعِلْتِ
۸	فُعِلْتُمَا	أُسْتُفْعِلْتُمَا	أُفْتُعِلْتُمَا	أُنْفُعِلْتُمَا	تُفْعِلْتُمَا	فُعِلْتُمَا	تُفَوِّعِلْتُمَا	فُوِّعِلْتُمَا	أُفْعِلْتُمَا
۹	فُعِلْتُمْ	أُسْتُفْعِلْتُمْ	أُفْتُعِلْتُمْ	أُنْفُعِلْتُمْ	تُفْعِلْتُمْ	فُعِلْتُمْ	تُفَوِّعِلْتُمْ	فُوِّعِلْتُمْ	أُفْعِلْتُمْ
۱۰	فُعِلْتِ	أُسْتُفْعِلْتِ	أُفْتُعِلْتِ	أُنْفُعِلْتِ	تُفْعِلْتِ	فُعِلْتِ	تُفَوِّعِلْتِ	فُوِّعِلْتِ	أُفْعِلْتِ
۱۱	فُعِلْتُمَا	أُسْتُفْعِلْتُمَا	أُفْتُعِلْتُمَا	أُنْفُعِلْتُمَا	تُفْعِلْتُمَا	فُعِلْتُمَا	تُفَوِّعِلْتُمَا	فُوِّعِلْتُمَا	أُفْعِلْتُمَا
۱۲	فُعِلْتُنَّ	أُسْتُفْعِلْتُنَّ	أُفْتُعِلْتُنَّ	أُنْفُعِلْتُنَّ	تُفْعِلْتُنَّ	فُعِلْتُنَّ	تُفَوِّعِلْتُنَّ	فُوِّعِلْتُنَّ	أُفْعِلْتُنَّ
۱۳	فُعِلْتُ	أُسْتُفْعِلْتُ	أُفْتُعِلْتُ	أُنْفُعِلْتُ	تُفْعِلْتُ	فُعِلْتُ	تُفَوِّعِلْتُ	فُوِّعِلْتُ	أُفْعِلْتُ
۱۴	فُعِلْنَا	أُسْتُفْعِلْنَا	أُفْتُعِلْنَا	أُنْفُعِلْنَا	تُفْعِلْنَا	فُعِلْنَا	تُفَوِّعِلْنَا	فُوِّعِلْنَا	أُفْعِلْنَا

آموزش صرف در ۱۰ روز

تمرین : جدول را حفظ کنید

۱- به سوره های زیر، مراجعه کنید و برای هر ستون عمودی چند فعل پیدا کنید و معنی آنها را هم بنویسید

تکویر (آیه ۱ تا آیه ۱۳ به جز آیه ۲) عادیات (۱۰) طارق (۵ و ۶) بروج (۴) مطففین (۳۳ و ۳۶)

روز ششم : فعل مضارع

معنی	ضمیر های فعل مضارع (ضمیرهای متصل مرفوعی)		حروف مضارعه	
آن مرد	هو :::: مستتر)	۱	یَ	۱
آن دو مرد	ان	۲	یَ	۲
آن مردها	ونَ	۳	یَ	۳
آن زن	هی :::: مستتر)	۴	تَ	۴
آن دو زن	ان	۵	تَ	۵
آن زنها	نَ	۶	یَ	۶
تو یک مرد	انت :::: مستتر)	۷	تَ	۷
شما دو مرد	ان	۸	تَ	۸
شما مردها	ون	۹	تَ	۹
تو یک زن	ین	۱۰	تَ	۱۰
شما دو زن	ان	۱۱	تَ	۱۱
شما زنها	نَ	۱۲	تَ	۱۲
من	انا :::: مستتر)	۱۳	أَ	۱۳
ما	نحن :::: مستتر)	۱۴	نَ	۱۴

آموزش صرف در ۱۰ روز

تمرین : به سوره های زیر مراجعه کنید و کلماتی که اول آنها حرف مضارعه و آخر آنها ، این ضمیرها وجود

دارد را پیدا کنید و معنی آنها را نیز بنویسید ناس (آیه ۱) فلق (۱) توحید(۳) نصر(۲) کافرون (۲ و ۳ و ۵) ماعون (۱ و ۷)

فیل(۲) همزه (۳) تکاثر (۳ و ۴ و ۵) عادیات (۹) زلزال (۴) قدر (۴)

مضارع معلوم

فعل مضارع معلوم صحیح و سالم مجرد و مزید

ثلاثی مجرد	استفعال	افتعال	انفعال	تفعل	تفاعل	مفاعله	تفعیل	افعال
یَفْعَلُ	يَسْتَفْعِلُ	يَفْتَعِلُ	يَنْفَعِلُ	يَتَفَعَّلُ	يَتَفَاعَلُ	يُفَاعِلُ	يُفَعِّلُ	يُفْعِلُ
يَفْعَلَانِ	يَسْتَفْعِلَانِ	يَفْتَعِلَانِ	يَنْفَعِلَانِ	يَتَفَعَّلَانِ	يَتَفَاعَلَانِ	يُفَاعِلَانِ	يُفَعِّلَانِ	يُفْعِلَانِ
يَفْعَلُونَ	يَسْتَفْعِلُونَ	يَفْتَعِلُونَ	يَنْفَعِلُونَ	يَتَفَعَّلُونَ	يَتَفَاعَلُونَ	يُفَاعِلُونَ	يُفَعِّلُونَ	يُفْعِلُونَ
تَفْعَلُ	تَسْتَفْعِلُ	تَفْتَعِلُ	تَنْفَعِلُ	تَتَفَعَّلُ	تَتَفَاعَلُ	تُفَاعِلُ	تُفَعِّلُ	تُفْعِلُ
تَفْعَلَانِ	تَسْتَفْعِلَانِ	تَفْتَعِلَانِ	تَنْفَعِلَانِ	تَتَفَعَّلَانِ	تَتَفَاعَلَانِ	تُفَاعِلَانِ	تُفَعِّلَانِ	تُفْعِلَانِ
يَفْعَلْنَ	يَسْتَفْعِلْنَ	يَفْتَعِلْنَ	يَنْفَعِلْنَ	يَتَفَعَّلْنَ	يَتَفَاعَلْنَ	يُفَاعِلْنَ	يُفَعِّلْنَ	يُفْعِلْنَ
تَفْعَلُ	تَسْتَفْعِلُ	تَفْتَعِلُ	تَنْفَعِلُ	تَتَفَعَّلُ	تَتَفَاعَلُ	تُفَاعِلُ	تُفَعِّلُ	تُفْعِلُ
تَفْعَلَانِ	تَسْتَفْعِلَانِ	تَفْتَعِلَانِ	تَنْفَعِلَانِ	تَتَفَعَّلَانِ	تَتَفَاعَلَانِ	تُفَاعِلَانِ	تُفَعِّلَانِ	تُفْعِلَانِ
تَفْعَلُونَ	تَسْتَفْعِلُونَ	تَفْتَعِلُونَ	تَنْفَعِلُونَ	تَتَفَعَّلُونَ	تَتَفَاعَلُونَ	تُفَاعِلُونَ	تُفَعِّلُونَ	تُفْعِلُونَ
تَفْعِلِينَ	تَسْتَفْعِلِينَ	تَفْتَعِلِينَ	تَنْفَعِلِينَ	تَتَفَعَّلِينَ	تَتَفَاعَلِينَ	تُفَاعِلِينَ	تُفَعِّلِينَ	تُفْعِلِينَ
تَفْعَلَانِ	تَسْتَفْعِلَانِ	تَفْتَعِلَانِ	تَنْفَعِلَانِ	تَتَفَعَّلَانِ	تَتَفَاعَلَانِ	تُفَاعِلَانِ	تُفَعِّلَانِ	تُفْعِلَانِ
تَفْعَلْنَ	تَسْتَفْعِلْنَ	تَفْتَعِلْنَ	تَنْفَعِلْنَ	تَتَفَعَّلْنَ	تَتَفَاعَلْنَ	تُفَاعِلْنَ	تُفَعِّلْنَ	تُفْعِلْنَ
أَفْعَلُ	أَسْتَفْعِلُ	أَفْتَعِلُ	أَنْفَعِلُ	أَتَفَعَّلُ	أَتَفَاعَلُ	أُفَاعِلُ	أُفَعِّلُ	أُفْعِلُ
نَفْعَلُ	نَسْتَفْعِلُ	نَفْتَعِلُ	نَنْفَعِلُ	نَتَفَعَّلُ	نَتَفَاعَلُ	نُفَاعِلُ	نُفَعِّلُ	نُفْعِلُ

آموزش صرف در ۱۰ روز

تمرین :

۱- جدول را حفظ کنید

۳- با توجه به جدول ، تمرین جلسه قبل را دوباره مرور کنید

روز هفتم : مضارع مجهول

فعل مضارع مجهول صحیح و سالم مجرد و مزید

	ثلاثی مجرد	استفعال	افتعال	انفعال	تفعل	تفاعل	مفاعله	تفعیل	افعال
۱	يُفَعَلُ	يُسْتَفَعَلُ	يُفْتَعَلُ	يُنْفَعَلُ	يُتَفَعَلُ	يُتَفَاعَلُ	يُفَاعَلُ	يُفَعَلُ	يُفَعَلُ
۲	يُفَعَلَانِ	يُسْتَفَعَلَانِ	يُفْتَعَلَانِ	يُنْفَعَلَانِ	يُتَفَعَلَانِ	يُتَفَاعَلَانِ	يُفَاعَلَانِ	يُفَعَلَانِ	يُفَعَلَانِ
۳	يُفَعَلُونَ	يُسْتَفَعَلُونَ	يُفْتَعَلُونَ	يُنْفَعَلُونَ	يُتَفَعَلُونَ	يُتَفَاعَلُونَ	يُفَاعَلُونَ	يُفَعَلُونَ	يُفَعَلُونَ
۴	تُفَعَلُ	تُسْتَفَعَلُ	تُفْتَعَلُ	تُنْفَعَلُ	تُتَفَعَلُ	تُتَفَاعَلُ	تُفَاعَلُ	تُفَعَلُ	تُفَعَلُ
۵	تُفَعَلَانِ	تُسْتَفَعَلَانِ	تُفْتَعَلَانِ	تُنْفَعَلَانِ	تُتَفَعَلَانِ	تُتَفَاعَلَانِ	تُفَاعَلَانِ	تُفَعَلَانِ	تُفَعَلَانِ
۶	يُفَعَلْنَ	يُسْتَفَعَلْنَ	يُفْتَعَلْنَ	يُنْفَعَلْنَ	يُتَفَعَلْنَ	يُتَفَاعَلْنَ	يُفَاعَلْنَ	يُفَعَلْنَ	يُفَعَلْنَ
۷	تُفَعَلُ	تُسْتَفَعَلُ	تُفْتَعَلُ	تُنْفَعَلُ	تُتَفَعَلُ	تُتَفَاعَلُ	تُفَاعَلُ	تُفَعَلُ	تُفَعَلُ
۸	تُفَعَلَانِ	تُسْتَفَعَلَانِ	تُفْتَعَلَانِ	تُنْفَعَلَانِ	تُتَفَعَلَانِ	تُتَفَاعَلَانِ	تُفَاعَلَانِ	تُفَعَلَانِ	تُفَعَلَانِ
۹	تُفَعَلُونَ	تُسْتَفَعَلُونَ	تُفْتَعَلُونَ	تُنْفَعَلُونَ	تُتَفَعَلُونَ	تُتَفَاعَلُونَ	تُفَاعَلُونَ	تُفَعَلُونَ	تُفَعَلُونَ
۱۰	تُفَعَلِينَ	تُسْتَفَعَلِينَ	تُفْتَعَلِينَ	تُنْفَعَلِينَ	تُتَفَعَلِينَ	تُتَفَاعَلِينَ	تُفَاعَلِينَ	تُفَعَلِينَ	تُفَعَلِينَ
۱۱	تُفَعَلَانِ	تُسْتَفَعَلَانِ	تُفْتَعَلَانِ	تُنْفَعَلَانِ	تُتَفَعَلَانِ	تُتَفَاعَلَانِ	تُفَاعَلَانِ	تُفَعَلَانِ	تُفَعَلَانِ
۱۲	تُفَعَلْنَ	تُسْتَفَعَلْنَ	تُفْتَعَلْنَ	تُنْفَعَلْنَ	تُتَفَعَلْنَ	تُتَفَاعَلْنَ	تُفَاعَلْنَ	تُفَعَلْنَ	تُفَعَلْنَ
۱۳	أُفَعَلُ	أُسْتَفَعَلُ	أُفْتَعَلُ	أُنْفَعَلُ	أُتَفَعَلُ	أُتَفَاعَلُ	أُفَاعَلُ	أُفَعَلُ	أُفَعَلُ
۱۴	نُفَعَلُ	نُسْتَفَعَلُ	نُفْتَعَلُ	نُنْفَعَلُ	نُتَفَعَلُ	نُتَفَاعَلُ	نُفَاعَلُ	نُفَعَلُ	نُفَعَلُ

آموزش صرف در ۱۰ روز

تمرین :

۲- جدول را حفظ کنید

۳- به قرآن جزء ۳۰، مراجعه کنید و برای هر ستون عمودی چند فعل پیدا کنید و معنی آنها را هم بنویسید تا الان ما آیه ها را ذکر میکردیم اما از این به بعد خودتان پیدا کنید در قرآن، هر کلمه ای که شبیه این جدول بود انتخاب کنید

روز هشتم : امر

کیفیت ساخت امر :

صیغه ۱ تا ۶ و صیغه ۱۳ و ۱۴ :

- ۱- بر سر فعل مضارع "ل" می آوریم
- ۲- اگر آخر فعل ضمه باشد، آن را ساکن میکنیم
- ۳- اگر آخر فعل "ن" باشد، آن را حذف میکنیم به جز در صیغه ۶ و ۱۲

صیغه ۷ تا ۱۲ :

- ۱- حرف مضارعه را حذف میکنیم
 - ۲- مثل بالا
 - ۳- مثل بالا
 - ۴- اگر اول فعل ساکن باشد بر سر فعل، "الف" می آوریم
 - ۵- اگر عین الفعل مضموم باشد حرکت "الف" نیز ضمه است و الا کسره است
- نکته :

فعل امر مجهول را از مضارع مجهول میسازند و بر سر تمام صیغه ها "ل" می آید

آموزش صرف در ۱۰ روز

امر معلوم

فعل امر معلوم صحیح و سالم مجرد و مزید

	ثلاثی مجرد	استفعال	افتعال	انفعال	تفعل	تفاعل	مفاعله	تفعیل	افعال
۱	لِيَفْعَلْ	لِيَسْتَفْعِلْ	لِيَفْتَعِلْ	لِيَنْفَعِلْ	لِيَتَفَعَّلْ	لِيَتَفَاعَلْ	لِيُفَاعِلْ	لِيُفَعِّلْ	لِيُفْعِلْ
۲	لِيَفْعَلَا	لِيَسْتَفْعِلَا	لِيَفْتَعِلَا	لِيَنْفَعِلَا	لِيَتَفَعَّلَا	لِيَتَفَاعَلَا	لِيُفَاعِلَا	لِيُفَعِّلَا	لِيُفْعِلَا
۳	لِيَفْعَلُوا	لِيَسْتَفْعِلُوا	لِيَفْتَعِلُوا	لِيَنْفَعِلُوا	لِيَتَفَعَّلُوا	لِيَتَفَاعَلُوا	لِيُفَاعِلُوا	لِيُفَعِّلُوا	لِيُفْعِلُوا
۴	لِتَفْعَلْ	لِتَسْتَفْعِلْ	لِتَفْتَعِلْ	لِتَنْفَعِلْ	لِتَتَفَعَّلْ	لِتَتَفَاعَلْ	لِتُفَاعِلْ	لِتُفَعِّلْ	لِتُفْعِلْ
۵	لِتَفْعَلَا	لِتَسْتَفْعِلَا	لِتَفْتَعِلَا	لِتَنْفَعِلَا	لِتَتَفَعَّلَا	لِتَتَفَاعَلَا	لِتُفَاعِلَا	لِتُفَعِّلَا	لِتُفْعِلَا
۶	لِيَفْعَلْنَ	لِيَسْتَفْعِلْنَ	لِيَفْتَعِلْنَ	لِيَنْفَعِلْنَ	لِيَتَفَعَّلْنَ	لِيَتَفَاعَلْنَ	لِيُفَاعِلْنَ	لِيُفَعِّلْنَ	لِيُفْعِلْنَ
۷	اَفْعَلْ	اِسْتَفْعِلْ	اِفْتَعِلْ	اِنْفَعِلْ	تَفَعَّلْ	تَفَاعَلْ	فَاعِلْ	فَعِّلْ	اَفْعِلْ
۸	اَفْعَلَا	اِسْتَفْعِلَا	اِفْتَعِلَا	اِنْفَعِلَا	تَفَعَّلَا	تَفَاعَلَا	فَاعِلَا	فَعِّلَا	اَفْعِلَا
۹	اَفْعَلُوا	اِسْتَفْعِلُوا	اِفْتَعِلُوا	اِنْفَعِلُوا	تَفَعَّلُوا	تَفَاعَلُوا	فَاعِلُوا	فَعِّلُوا	اَفْعِلُوا
۱۰	اَفْعَلِيْ	اِسْتَفْعِلِيْ	اِفْتَعِلِيْ	اِنْفَعِلِيْ	تَفَعَّلِيْ	تَفَاعَلِيْ	فَاعِلِيْ	فَعِّلِيْ	اَفْعِلِيْ
۱۱	اَفْعَلَا	اِسْتَفْعِلَا	اِفْتَعِلَا	اِنْفَعِلَا	تَفَعَّلَا	تَفَاعَلَا	فَاعِلَا	فَعِّلَا	اَفْعِلَا
۱۲	اَفْعَلْنَ	اِسْتَفْعِلْنَ	اِفْتَعِلْنَ	اِنْفَعِلْنَ	تَفَعَّلْنَ	تَفَاعَلْنَ	فَاعِلْنَ	فَعِّلْنَ	اَفْعِلْنَ
۱۳	لَاَفْعَلْ	لَاَسْتَفْعِلْ	لَاَفْتَعِلْ	لَاَنْفَعِلْ	لَاَتَفَعَّلْ	لَاَتَفَاعَلْ	لَاُفَاعِلْ	لَاُفَعِّلْ	لَاُفْعِلْ
۱۴	لِنَفْعَلْ	لِنَسْتَفْعِلْ	لِنَفْتَعِلْ	لِنَنْفَعِلْ	لِنَتَفَعَّلْ	لِنَتَفَاعَلْ	لِنُفَاعِلْ	لِنُفَعِّلْ	لِنُفْعِلْ

تمرین :

۱- جدول را حفظ کنید

۲- به قرآن جزء ۳۰، مراجعه کنید و برای هر ستون عمودی چند فعل پیدا کنید و معنی آنها را هم بنویسید

آموزش صرف در ۱۰ روز

روز نهم : امر مجهول

فعل امر مجهول صحیح و سالم مجرد و مزید

	ثلاثی مجرد	استفعال	افتعال	انفعال	تفعل	تفاعل	مفاعله	تفعیل	افعال
۱	لِيُفْعَلْ	لِيُسْتَفْعَلَ	لِيُفْتَعَلَ	لِيُنْفَعَلَ	لِيَتَفَعَّلَ	لِيَتَفَاعَلَ	لِيُفَاعَلَ	لِيُفَعَّلَ	لِيُفْعَلْ
۲	لِيُفْعَلَا	لِيُسْتَفْعَلَا	لِيُفْتَعَلَا	لِيُنْفَعَلَا	لِيَتَفَعَّلَا	لِيَتَفَاعَلَا	لِيُفَاعَلَا	لِيُفَعَّلَا	لِيُفْعَلَا
۳	لِيُفْعَلُوا	لِيُسْتَفْعَلُوا	لِيُفْتَعَلُوا	لِيُنْفَعَلُوا	لِيَتَفَعَّلُوا	لِيَتَفَاعَلُوا	لِيُفَاعَلُوا	لِيُفَعَّلُوا	لِيُفْعَلُوا
۴	لِتُفْعَلْ	لِتُسْتَفْعَلْ	لِتُفْتَعَلْ	لِتُنْفَعَلْ	لِتَتَفَعَّلْ	لِتَتَفَاعَلْ	لِتُفَاعَلْ	لِتُفَعَّلْ	لِتُفْعَلْ
۵	لِتُفْعَلَا	لِتُسْتَفْعَلَا	لِتُفْتَعَلَا	لِتُنْفَعَلَا	لِتَتَفَعَّلَا	لِتَتَفَاعَلَا	لِتُفَاعَلَا	لِتُفَعَّلَا	لِتُفْعَلَا
۶	لِيُفْعَلْنَ	لِيُسْتَفْعَلْنَ	لِيُفْتَعَلْنَ	لِيُنْفَعَلْنَ	لِيَتَفَعَّلْنَ	لِيَتَفَاعَلْنَ	لِيُفَاعَلْنَ	لِيُفَعَّلْنَ	لِيُفْعَلْنَ
۷	لِتُفْعَلْ	لِتُسْتَفْعَلْ	لِتُفْتَعَلْ	لِتُنْفَعَلْ	لِتَتَفَعَّلْ	لِتَتَفَاعَلْ	لِتُفَاعَلْ	لِتُفَعَّلْ	لِتُفْعَلْ
۸	لِتُفْعَلَا	لِتُسْتَفْعَلَا	لِتُفْتَعَلَا	لِتُنْفَعَلَا	لِتَتَفَعَّلَا	لِتَتَفَاعَلَا	لِتُفَاعَلَا	لِتُفَعَّلَا	لِتُفْعَلَا
۹	لِتُفْعَلُوا	لِتُسْتَفْعَلُوا	لِتُفْتَعَلُوا	لِتُنْفَعَلُوا	لِتَتَفَعَّلُوا	لِتَتَفَاعَلُوا	لِتُفَاعَلُوا	لِتُفَعَّلُوا	لِتُفْعَلُوا
۱۰	لِتُفْعَلْ	لِتُسْتَفْعَلْ	لِتُفْتَعَلْ	لِتُنْفَعَلْ	لِتَتَفَعَّلْ	لِتَتَفَاعَلْ	لِتُفَاعَلْ	لِتُفَعَّلْ	لِتُفْعَلْ
۱۱	لِتُفْعَلَا	لِتُسْتَفْعَلَا	لِتُفْتَعَلَا	لِتُنْفَعَلَا	لِتَتَفَعَّلَا	لِتَتَفَاعَلَا	لِتُفَاعَلَا	لِتُفَعَّلَا	لِتُفْعَلَا
۱۲	لِتُفْعَلْنَ	لِتُسْتَفْعَلْنَ	لِتُفْتَعَلْنَ	لِتُنْفَعَلْنَ	لِتَتَفَعَّلْنَ	لِتَتَفَاعَلْنَ	لِتُفَاعَلْنَ	لِتُفَعَّلْنَ	لِتُفْعَلْنَ
۱۳	لَأُفْعَلْ	لَأُسْتَفْعَلَ	لَأُفْتَعَلَ	لَأُنْفَعَلَ	لَأَتَفَعَّلْ	لَأَتَفَاعَلَ	لَأُفَاعَلَ	لَأُفَعَّلْ	لَأُفْعَلْ
۱۴	لِنُفْعَلْ	لِنُسْتَفْعَلَ	لِنُفْتَعَلَ	لِنُنْفَعَلَ	لِنَتَفَعَّلْ	لِنَتَفَاعَلَ	لِنُفَاعَلَ	لِنُفَعَّلْ	لِنُفْعَلْ

تمرین :

۱- جدول را حفظ کنید

۲- به قرآن جزء ۳۰، مراجعه کنید و برای هر ستون عمودی چند فعل پیدا کنید و معنی آنها را هم بنویسید

آموزش صرف در ۱۰ روز

روز دهم یادگیری صرف کاربردی در يك ساعت

اگر این نکات را دقت کنید در عرض يك ساعت میتوانید خیلی از افعال قرآن را تشخیص دهید و اگر شك دارید میتوانید خودتان را امتحان کنید البته این نکات را چند بار بخوانید و سپس به کمک استاد شروع به کار کنید و ازاول قرآن ، افعال را بررسی کنید

راه شناخت افعال :

- ۱- فعل ، کلمه ای است که بر انجام دادن کاری ، دلالت میکند
- ۲- کلماتی که " تنوین " یا " ال " دارند اسم هستند
- ۳- کلماتی مثل " من علی فی ل ، و ، ف ، ک ، " حرف هستند
- ۴- کلماتی که حروف جر (من علی فی ل و....) بر سر آن بیاید اسم است
- ۵- اصل صرف ، شناخت افعال است و مهمترین بخش آن افعال صحیح و سالم هستند اگر کسی آنها را بلد باشد ۶۰ یا ۷۰٪ افعال را میتواند تشخیص دهد و ما آنها را در ۶ جدول می آوریم که آنها عبارتند از:

- ۱- فعل ماضی معلوم صحیح و سالم ثلاثی مجرد و مزید
- ۲- فعل مضارع معلوم صحیح و سالم مجرد و مزید
- ۳- فعل امر معلوم صحیح و سالم مجرد و مزید
- ۴- فعل ماضی مجهول صحیح و سالم مجرد و مزید
- ۵- فعل مضارع مجهول صحیح و سالم مجرد و مزید
- ۶- فعل امر مجهول صحیح و سالم مجرد و مزید

شما هر فعلی را که در قرآن یا روایت ببینید میتوانید در این جدول ها آنرا پیدا کنید اما باید دقت کنید

البته ۳۰٪ افعال ، قواعد اعلال یا .. خورده اند و کمی تفاوت پیدا کرده اند مثلا " قَوْلَ " شده " قال

و همینطور افعال غیر مشهور را ذکر نکردیم

- ۶- کلماتی که آخر آنها ضمیر مرفوعی (تَ تما تم و...) است فعل ماضی هستند

آموزش صرف در ۱۰ روز

- ۷- کلماتی که اول آنها حرف مضارعه (ی، ا، ت، ن) و آخر آن (ون) یا (ان) یا (ین) باشد فعل مضارع هستند
 - ۸- فعلی که حرف مضارعه آن مفتوح باشد حتما معلوم است
 - ۹- فعلی که حرف مضارعه آن مضموم باشد و عین الفعل آن مفتوح باشد حتما مجهول است
 - ۱۰- فعلی که حرف مضارعه آن مضموم باشد و عین الفعل آن مکسور باشد حتما معلوم است
 - ۱۱- گاهی بر سر فعلها (لم، لا، ان و ...) می آید و گاهی آخر آن را تغییر میدهد
 - ۱۲- در اول فعل مضارع باب تفاعل و تفاعل، دو "ت" هست که در فعل معلوم غالبا یکی از آنها حذف میشود
 - ۱۳- هر فعلی از پنج بخش تشکیل شده است و آنها را باید یاد بگیرید
- ۱- وزن فعل : ما در این شش جدول، وزن تمام افعال صحیح و سالم را آورده ایم برای تشخیص افعال باید خیلی به حرکات حروف، توجه کنید مثلا حرکت حرف مضارعه چیست یا حرکت حروف اصلی چیست مثلا یفعلون را به ۶ یا ۷ صورت میشود خواند لذا کل جدول ها را چند بار مطالعه کنید
- ۲- حروف اصلی : " ف ع ل " حروف اصلی هستند (فاءالفعل عین الفعل لام الفعل)
 - ۳- حرف مضارعه : (ی، ا، ت، ن)
 - ۴- علامت تثنیه و جمع (ان) یا (ین) یا (ون)
 - ۵- حروف زائد : غیر موارد بالا

نکته : فعلهایی که شکلشان تغییر کرده است

خوب است استاد در نهایت اشاره ای به افعال مهموز، مضاعف، معتل کند و تغییرات آنها بیان کند مثلا بگوید

"قال" در اصل "قول" بوده است و لازم نیست بیشتر از این بگوید

نکته : تعداد صیغه های فارسی و عربی

آموزش صرف در ۱۰ روز

امر		مضارع		ماضی	
بروند	برود	می روند	می رود	رفتند	رفت
بروید	بروی	می روید	می روی	رفتید	رفتی
برویم	بروم	می رویم	می روم	رفتیم	رفتیم

در زبان عربی هر فعلی ۱۴ صیغه ماضی دارد و ۱۴ صیغه مضارع دارد و ۱۴ صیغه امر دارد
 اما در زبان فارسی هر فعلی ۶ صیغه دارد ۶ صیغه ماضی و ۶ صیغه مضارع و صیغه امر
 علت این است که :

- ۱- در زبان عربی برای "زن و مرد" صیغه های متفاوتی هست اما در فارسی فرقی ندارند
- ۲- در زبان عربی برای "دو نفر" صیغه های متفاوتی هست اما در فارسی مثل جمع هست

تمارین کلی :

این تمارین را به کمک نکاتی که در این جزوه گفتیم حل کنید لازم نیست ۱۰۰٪ تمارین را
 حل کنند بلکه مصادیق واضح را حل کنند کافی است در همان حدی که در جزوه گفتیم
 ۱- در عبارت زیر ۴ فعل ها و اسم ها و حرف ها را پیدا کنید

عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ (رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا) أَنَّهُ قَالَ يَوْمَ الْخَمِيسِ، وَمَا يَوْمَ الْخَمِيسِ ثُمَّ بَكَى حَتَّى خَضَبَ دَمْعُهُ الْحَصْبَاءَ فَقَالَ

۴ از ماجراهای تلخ صدر اسلام ، ماجرای است که در پنج شنبه آخر عمر رسول خدا صلی الله علیه وآله اتفاق افتاد . در آن روز که پیامبر در بستر بیماری بود و پس از آن به شهادت رسید ، به حاضران فرمود : برای من قلم و دواتی حاضر کنید ، تا نامه ای بنویسیم که پس از آن هرگز گمراه نشوید .
 عمرین خطاب و همراهان و همفکرانش ، با عبارت تند نسبت به رسول خدا صلی الله علیه وآله ، قلب آن حضرت را به درد آوردند به طوری که حضرت دستور داد که آنان از منزل حضرت خارج شوند . این مطلب در **کتاب صحیح بخاری** آمده است
 اهل سنت میگویند صحیح ترین کتاب بعد قرآن ، صحیح بخاری است و آن را قبول دارند عبارت مورد نظر از همین کتاب است

آموزش صرف در ۱۰ روز

اشْتَدَّ بِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَجَعُهُ يَوْمَ الْخَمِيسِ فَقَالَ " ائْتُونِي بِكِتَابٍ أَكْتُبُ لَكُمْ كِتَابًا لَنْ تَضَلُّوا بَعْدَهُ أَبَدًا ". فَتَنَازَعُوا وَلَا يَنْبَغِي عِنْدَ نَبِيِّ تَنَازُعٌ فَقَالُوا هَجَرَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ .

ابن عباس می گفت: روز پنجشنبه وچه روزی بود آن روز وگریه کرد که اشک چشمش سنگریزه هارا خیس کرد، سپس گفت: روز پنجشنبه درد بر رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) شدید شد ، فرمود : کاغذی بیاورید تا برای شما چیزی بنویسم که هرگز گمراه نشوید ، حاضران اختلاف کردند در حالیکه چنین عملی در حضور پیامبر خدا شایسته و سزاوار نبود، گفتند : او بیمار است و هزیان می گوید .. ۵

۲- در عبارت زیر ، فعلهای ماضی و مضارع و امر را پیدا کنید(با توجه به معنی و علائم دیگر

فعلها را تشخیص دهید)

• آیات ۱ تا ۱۰ بقره

• آیات ۱ تا ۱۱ بلد

۳- از میان سه گزینه ، یکی را انتخاب کنید و جاهای خالی را پر کنید و علت انتخاب خود را

بیان کنید (ما یک مثال را برای نمونه حل میکنیم)

۱- ف.... بِحَمْدِ رَبِّكَ ۶ (۱- سَبَّحْ ۲- سَبَّحْ ۳- سَبَّحَ)

گزینه اول درست است زیرا با توجه به معنی که در پاورقی ذکر شده ، کلمه مورد نظر ، فعل امر است و فعل امر باب تفعیل بر وزن گزینه اول است نه دو گزینه بعد

۲- وَ... إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا ۷ (۱- اسْتَغْفِرُهُ ۲- اسْتَغْفِرُهُ ۳- اسْتَغْفِرُهُ)

۵ صحیح البخاری ، این مطلب به بیان های مختلف و در کتابهای مختلف

اهل سنت آمده است

۶ پس پروردگارت را همراه با سپاس و ستایش تسبیح گوی،

۷ و از او آمرزش بخواه، که او همواره توبه پذیر است.

آموزش صرف در ۱۰ روز

- ۳- وَ الْمَاعُونِ ۸ (۱- يَمْنَعُونَ ۲- يَمْنَعُونَ ۳- يَمْنَعُونَ)
 ۴- إِنَّا ... الْكَوْتَرِ ۹ (۱- أُعْطِينَاكَ ۲- أُعْطِينَاكَ ۳- أُعْطِينَاكَ)
 ۵- أَرَعَيْتَ الَّذِي ... بِالذِّينِ ۱۰ (۱- يُكْذِبُ ۲- يُكْذِبُ ۳- يُكْذِبُ)
 ۶- الَّذِي ... مِنْ جُوعٍ وَ ءَأَمَّنَهُمْ مِنْ خَوْفٍ ۱۱ (۱- أُطْعَمَهُمْ ۲- أُطْعَمَهُمْ ۳- أُطْعَمَهُمْ)

۴- خصوصیات فعلهای به دست آمده در تمرین ۲ را بنویسید (ما برای نمونه یکی را مینویسیم
 شما نیز همانطور بنویسید)

فعل	فاعل (ضمیر)	معنی	باب	صیغه	نوع	حروف اصلی
۱ یومنون	آن مردها	ایمان می آورند	افعال	۳	مضارع	ا-م-ن
۲ قل	تو یک مرد	بگو	ثلاثی مجرد	۷	امر	ق-و-ل

۸ و از [دادن] وسایل و ابزار ضروری زندگی [و زکات، هدیه و صدقه به نیازمندان] دریغ می‌ورزند.

۹ بی‌تردید ما به تو خیر فراوان [که برکت در نسل است و از فاطمه ریشه می‌گیرد] عطا کردیم.

۱۰ آیا کسی که همواره روز جزا را انکار می‌کند، دیدی؟

۱۱ پس باید پروردگار این خانه را بپرستند؛ (۳) پروردگاری که آنان را از گرسنگی نجات داد، و از بیمی [که از دشمن داشتند] یعنی شان بخشید. (۴)

آموزش صرف در ۱۰ روز

کلام آخر : ه روز دیگه فقط عملی کار کنید

بحث اصلی ما در افعال بود و ما مهمترین نکات را بیان کردیم و همت استاد و شاگرد باید یادگیری همان مطالب باشد البته به صورت ۱۰۰٪ کاربردی
حتما حتما طلبه سعی کند بتواند فعلهای قرآن را خودش تشخیص دهد و نکات زیر را یاد گرفته باشد

۱- ثلاثی مجرد است یا مزید؟ (با توجه به شکل و وزن)

۲- معنی آن چیست ۱۲

۳- اگر مزید است مصدر آن چیست

۴- صیغه چندم است (با توجه به ضمیر و حروف مضارعه)

۵- مخاطب است یا غائب یا متکلم (با توجه به ضمیر و حروف مضارعه)

۶- صرف اجمالی آن چیست

۷- بر چه وزنی هست (با توجه به شکل و وزن)

۸- حروف اصلی آن (با توجه به شکل و وزن)

۹- معلوم یا مجهول است (با توجه به حرکت عین الفعل و حرف مضارعه)

تمرین : در این ۵ روز از جزء ۳۰ شروع کنید و تمام افعال و نکات بالا را به دست آورید

۱۲ معنی ثلاثی مجرد را از استاد بپرسد و برای معنی مزید مصدر آن را بنویسد

آموزش صرف در ۱۰ روز

نکات اضافی

بحث اصلی ما در افعال بود و ما مهمترین نکات را بیان کردیم و همت استاد وشاگرد باید یادگیری همان مطالب باشد البته به صورت ۱۰۰٪ کاربردی
حتما حتما طلبه سعی کند بتواند فعلهای قرآن را خودش تشخیص دهد
در ادامه نکات دیگری را بیان میکنیم که مهم و کاربردی هستند اما درجه اهمیت آنها کمتر است اگر طلبه نکات قبلی را خوب یاد گرفته این بخش را بخواند و گرنه اصلا نخواند والا گیج میشود و هیچ کدام را یاد نمیگیرد

اسم فاعل و مفعول

فاعل و اسم مفعول در زبان عربی بسیار استفاده میشوند البته در زبان فارسی نیز زیاد استفاده میشوند در فارسی، کلماتی مثل تاجر، قاتل، مسافر، مراقب، عالم، کاسب، اسم فاعل هستند این کلمات در واقع از زبان عربی داخل فارسی شدند مثلا کاتب عربی است و فارسی ان نویسنده است به مثالهای زیر دقت کنید

۱- کاتب، قاتل، تاجر

به اینها اسم فاعل میگویند کاتب یعنی نویسنده و تاجر یعنی تجارت کننده

آموزش صرف در ۱۰ روز

۲- مکتوب ، مقتول

به اینها ، اسم مفعول میگویند مکتوب یعنی نوشته شده و مقتول یعنی کشته شده
ما اسم فاعل و مفعول را توضیح میدهیم

روش ساخت اسم فاعل و مفعول ثلاثی مجرد

روش ساخت خاصی ندارد بلکه همه به شکل زیر هستند بلکه همیشه بر وزن فاعل و
مفعول هستند و در ادامه خواهد آمد مثل قاتل ، کاسب ، ناظر

روش ساخت اسم فاعل ثلاثی مزید

۱- اسم فاعل از فعل مضارع معلوم ساخته میشود

۲- به جای حرف مضارع "م" میگذاریم

۳- عین الفعل آن را مکسور میکنیم

مُفْعِل	اَفْعَال
مُفْعِل	تَفْعِيل
مُفَاعِل	مَفَاعِلُه
مُتَفْعِل	تَفْعَل
مُتَفَاعِل	تَفَاعِل
مُسْتَفْعِل	اِسْتَفْعَال
مُفْتَعِل	اِفْتَعَال
مُنْفَعِل	اِنْفَعَال

در این جدول ، صیغه اول را نوشتیم هر اسم فاعل و مفعولی ۶ صیغه دارد و در ادامه خواهد آمد

آموزش صرف در ۱۰ روز

روش ساخت اسم مفعول ثلاثی مزید

دقیقا مثل اسم فاعل است اما با این فرق که عین الفعل آن را مفتوح میکنیم

مُفَعَّل	افعال
مُفَعَّل	تفعیل
مُفَاعَل	مفاعله
مُتَفَعَّل	تفعل
مُتَفَاعَل	تفاعل
مُسْتَفَعَّل	استفعال
مُفْتَعَّل	افتعال
مُنْفَعَّل	انفعال

در این جدول ، صیغه اول را نوشتیم هر اسم فاعل و مفعولی ۶ صیغه دارد و در ادامه خواهد آمد
تمرین :

به قرآن مراجعه کنید و اسم فاعل و مفعول را همراه با معنی بنویسید به کمک جدولهای بعدی

آموزش صرف در ۱۰ روز

اسم فاعل

ثلاثی مجرد	استفعال	افتعال	انفعال	تفعل	تفاعل	مفاعله	تفعیل	افعال
۱ فاعل	مُسْتَفْعِلٌ	مُتَّفَعِلٌ	مُنْفَعِلٌ	مُتَّفَعِّلٌ	مُتَّفَاعِلٌ	مُفَاعِلٌ	مُتَّفَعِّلٌ	مُنْفَعِلٌ
۲ فاعلان	مُسْتَفْعِلَانٌ	مُتَّفَعِلَانٌ	مُنْفَعِلَانٌ	مُتَّفَعِّلَانٌ	مُتَّفَاعِلَانٌ	مُفَاعِلَانٌ	مُتَّفَعِّلَانٌ	مُنْفَعِلَانٌ
۳ فاعلون	مُسْتَفْعِلُونَ	مُتَّفَعِلُونَ	مُنْفَعِلُونَ	مُتَّفَعِّلُونَ	مُتَّفَاعِلُونَ	مُفَاعِلُونَ	مُتَّفَعِّلُونَ	مُنْفَعِلُونَ
۴ فاعلة	مُسْتَفْعِلَةٌ	مُتَّفَعِلَةٌ	مُنْفَعِلَةٌ	مُتَّفَعِّلَةٌ	مُتَّفَاعِلَةٌ	مُفَاعِلَةٌ	مُتَّفَعِّلَةٌ	مُنْفَعِلَةٌ
۵ فاعلتان	مُسْتَفْعِلَتَانِ	مُتَّفَعِلَتَانِ	مُنْفَعِلَتَانِ	مُتَّفَعِّلَتَانِ	مُتَّفَاعِلَتَانِ	مُفَاعِلَتَانِ	مُتَّفَعِّلَتَانِ	مُنْفَعِلَتَانِ
۶ فاعلات	مُسْتَفْعِلَاتٌ	مُتَّفَعِلَاتٌ	مُنْفَعِلَاتٌ	مُتَّفَعِّلَاتٌ	مُتَّفَاعِلَاتٌ	مُفَاعِلَاتٌ	مُتَّفَعِّلَاتٌ	مُنْفَعِلَاتٌ

اسم مفعول

اسم مفعول	استفعال	افتعال	انفعال	تفعل	تفاعل	مفاعله	تفعیل	افعال
۱ مفعول	مُسْتَفْعَلٌ	مُتَّفَعَّلٌ	مُنْفَعَّلٌ	مُتَّفَعِّلٌ	مُتَّفَاعَلٌ	مُفَاعَلٌ	مُتَّفَعِّلٌ	مُنْفَعَّلٌ
۲ مفعولان	مُسْتَفْعَلَانٌ	مُتَّفَعَّلَانٌ	مُنْفَعَّلَانٌ	مُتَّفَعِّلَانٌ	مُتَّفَاعَلَانٌ	مُفَاعَلَانٌ	مُتَّفَعِّلَانٌ	مُنْفَعَّلَانٌ
۳ مفعولون	مُسْتَفْعَلُونَ	مُتَّفَعَّلُونَ	مُنْفَعَّلُونَ	مُتَّفَعِّلُونَ	مُتَّفَاعَلُونَ	مُفَاعَلُونَ	مُتَّفَعِّلُونَ	مُنْفَعَّلُونَ
۴ مفعولة	مُسْتَفْعَلَةٌ	مُتَّفَعَّلَةٌ	مُنْفَعَّلَةٌ	مُتَّفَعِّلَةٌ	مُتَّفَاعَلَةٌ	مُفَاعَلَةٌ	مُتَّفَعِّلَةٌ	مُنْفَعَّلَةٌ
۵ مفعولتان	مُسْتَفْعَلَتَانِ	مُتَّفَعَّلَتَانِ	مُنْفَعَّلَتَانِ	مُتَّفَعِّلَتَانِ	مُتَّفَاعَلَتَانِ	مُفَاعَلَتَانِ	مُتَّفَعِّلَتَانِ	مُنْفَعَّلَتَانِ
۶ مفعولات	مُسْتَفْعَلَاتٌ	مُتَّفَعَّلَاتٌ	مُنْفَعَّلَاتٌ	مُتَّفَعِّلَاتٌ	مُتَّفَاعَلَاتٌ	مُفَاعَلَاتٌ	مُتَّفَعِّلَاتٌ	مُنْفَعَّلَاتٌ

آموزش صرف در ۱۰ روز

نکته :

همه اسم فاعلها و اسم مفعولها سه حالت دارند رفع نصب و جر مثلاً : فاعلٌ و فاعلاً و فاعِلٍ

مهموز ، مضاعف ، معتل :

تمام افعالی و تمام اسم فاعل و مفعولها که تا الان ذکر کردیم را صحیح و سالم مینامند

مهموز : فعلی که یکی از حروف اصلی آن ، همزه باشد مثل أمر ، أكل ، أمن و...

مضاعف : فعلی که دو حرف مثل هم دارد مثل مدد ، فرر و...

معتل : فعلی که یکی از حروف اصلی آن ، حرف عله (ا ، و ، ی) باشد مثل وعد ، قول و...

نکته مهم :

تمام افعال مهموز و مضاعف و معتل به همین شکلی که در جدول گفتیم هستند اما در برخی

موارد قاعده خوردند و شکل آنها تغییر کرده است مثلاً :

قول = قال و یوعد = یعد و مدد = مدّ

نون تاکید :

به تمام فعلهای مضارع و امر و نهی ، نون تاکید متصل میشود و معنی فعل را تاکید میکند

نون تاکید به ماضی و مضارع منفی متصل نمیشود

جزوات نوشته شده :

۱- شرح حلقه یک شهید صدر

۲- اشعار محرم (تعدادی از شعرهای دیگران ، جمع آوری شده)

۳- صرف و هدایه به چه دردی میخوره ؟

۴- ۲۱ گام برای موفقیت در حوزه

آموزش صرف در ۱۰ روز

۵- آموزش صرف در ۱۰ روز

۶- روش آموزش زبان عربی (برای همه زبانهای خارجی مفید است)

۷- روش ترکیب جدید

منابع

بیشتر مطالب این جزوه یا تجربی است و یا بدیهی است و جزء مشهورات است لذا نیاز به ذکر

منبع ندارد

تمام پیشنهادات و انتقادات شما را با جان و دل خریداریم (پیامک کنید) ۰۹۱۵۸۹۳۷۷۹۶

کپی و نشر این جزوه جایز است

الحمد لله رب العالمین ۹۳/۱/۸
نفعنا الله به یوم لا ینفع مال و لا بنون الا من اتى الله بقلب سلیم